

FAKULTET ZA DRŽAVNE
I EVROPSKE STUDIJE
FDES
P O D G O R I C A

**P R A V I L N I K
O O C J E N J I V A N J U**

Podgorica, mart 2019. godine

Na osnovu člana 119 i 119a Zakona o visokom obrazovanju („Sl. list CG“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 i 55/18) i člana 29, 55 stav 1 tačka 2 i članova 70-72 i 74-77 Statuta Fakulteta za državne i evropske studije iz Podgorice, Nastavno naučno vijeće Fakulteta, na sjednici održanoj dana 25. marta 2019. godine, donosi

P R A V I L N I K

O O C J E N J I V A N J U

I - OPŠTA ODREDBA

Član 1

Ovim pravilnikom, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Fakulteta, utvrđuju se pravila, uslovi i način polaganja ispita odnosno ocjenjivanja studenata na osnovnim i postdiplomskim studijama.

II - O C J E N J I V A N J E

Član 2

Ocjenjivanje studenata osnovnih i postdiplomskih studija vrši se kao provjera kvaliteta i kvantiteta cjelokupnog znanja, spretnosti i aktivnosti koje student ispolji prilikom organizovane nastave i drugih oblika rada u okviru pojedinog predmeta iz nastavnog plana i programa Fakulteta.

Konačnu ocjenu u okviru pojedinog predmeta daje isključivo predmetni nastavnik.

Prethodno bodovanje mogu obavljati predmetni nastavnici, odnosno predmetni asistenti i saradnici u nastavi (bodovanje kolokvijuma, vježbi i drugih oblika organizovane nastave).

a) Kolokvijumi

Član 3

Kolokvijumi se organizuju u terminima utvrđenim za izvođenje nastave.

Kolokvijumi se u okviru pojedinog semestra održavaju po pravilu kontinuirano za svaki predmet iz pojedinog semestra osnovnih studija, nakon održanih vježbi.

Član 4

Kolokvijum se polaže u formi pismenog testiranja i predstavlja provjeru do tada stečenog znanja studenta.

Član 5

Kolokvijum se organizuje kao redovan, odnosno popravni kolokvijum.

Član 6

U okviru pojedinog predmeta organizuju se dva redovna kolokvijuma (po jedan na približno polovinu materije pojedinog predmeta).

Član 7

Za studente, koji iz opravdanih razloga nijesu bili u mogućnosti da izađu na jedan ili oba redovna kolokvijuma ili nijesu zadovoljni postignutim rezultatima prvog i/ili drugog redovnog kolokvijuma, Fakultet organizuje popravni kolokvijum krajem semestra odnosno prije početka prvog redovnog ispitnog roka.

Student u tom slučaju polaže onaj kolokvijum čijim rezultatom nije zadovoljan (materiju prvog drugog ili materiju oba prethodna kolokvijuma).

Student je dužan Studentskoj službi prijaviti popravni kolokvijum najmanje 3 dana prije datuma predviđenog za njegovo organizovanje.

U slučaju izlaska na popravni kolokvijum, poništava se rezultat onog kolokvijuma kojim student nije zadovoljan i važe isključivo postignuti rezultati na popravnom kolokvijumu.

Član 8

Student može na jednom redovnom kolokvijumu ostvariti maksimalno 15 bodova, odnosno maksimalno 30 bodova na oba redovna kolokvijuma.

Student može na jednom popravnom kolokvijumu ostvariti maksimalno 15 bodova, odnosno maksimalno 30 bodova na oba popravna kolokvijuma.

Postignuti bodovi se na kraju vrednuju pri određivanju konačne ocjene znanja studenta u okviru pojedinog predmeta.

Član 9

Nastavnik, asistent odnosno saradnik u nastavi mora voditi evidenciju prisustva studenata na kolokvijumima.

Član 10

Ako se prilikom pisanja kolokvijuma utvrdi da student na nedozvoljen način pokušava odgovoriti na postavljena pitanja, nastavnik, asistent odnosno saradnik u nastavi će oduzeti test, o tome sačiniti službenu zabilješku na samom testu, a kao disciplinska mjera studentu će biti zabranjen izlazak na prvi redovni ispitni rok.

Član 11

Nakon završetka pisanja testa na kolokvijumu, lice koje kontroliše regularnost kolokvijuma odmah preuzima testove od studenata, testove stavlja u kovertu koju zatvara i pečatira.

Zapečaćeni testovi se zatim bez odlaganja predaju rukovodiocu osnovnih studija, koji zatvorenu kovertu u najkraćem mogućem roku dostavlja predmetnom nastavniku na pregled i ocjenjivanje.

Kršenje pravila ovog postupka predstavlja težu povredu radne dužnosti za koju se može odrediti prestanak radnog odnosa na Fakultetu odnosno druga odgovarajuća mjera u skladu sa zakonom, Statutom, ovim pravilnikom odnosno drugim opštim ili pojedinačnim aktima Fakulteta.

Za postupak utvrđivanja odgovornosti i sprovođenje sankcije nadležan je Dekan Fakulteta.

Član 12

Kolokvijume ocjenjuje isključivo predmetni nastavnik, asistent, odnosno saradnik u nastavi i svaka povreda ovog principa predstavlja težu povredu radne dužnosti za koju se može odrediti prestanak radnog odnosa na Fakultetu odnosno druga odgovarajuća mjera u skladu sa zakonom, Statutom, ovim pravilnikom odnosno drugim opštim ili pojedinačnim aktima Fakulteta.

Za postupak utvrđivanja odgovornosti i sprovođenje sankcije nadležan je Dekan Fakulteta.

b) Vježbe

Član 13

Radom na vježbama rukovodi asistent odnosno saradnik u nastavi, uz prethodnu saglasnost predmetnog nastavnika.

Član 14

Predmetni nastavnik se prije početka predavanja dogovara sa asistentom odnosno saradnikom u nastavi o formi i sadržaju vježbi u okviru tog nastavnog predmeta.

Vježbe mogu biti organizovane u formi obrade dijelova sadržine materije pojedinog predmeta u radnim grupama studenata, kao obrada posebnih praktičnih problema u okviru pojedinog predmeta, kao simulacija rada i/ili odlučivanja određenog državnog ili drugog organa, u formi posjete određenim institucijama i na druge odgovarajuće načine o kojima se prethodno dogovore predmetni nastavnik i asistent odnosno saradnik u nastavi.

Član 15

Rad studenata na vježbama obavlja se u formi pripreme seminarskih radova, pismenih zadataka, u formi diskusije o određenom problemu, kao i na druge odgovarajuće načine.

Član 16

Asistent, odnosno saradnik u nastavi vodi evidenciju prisustva studenata na vježbama. Prisutnost i aktivnost studenata na vježbama predstavlja osnov za donošenje određenog broja bodova koji se na

kraju uzimaju u obzir kod određivanja konačne ocjene studenta u okviru određenog predmeta.

Evidencija iz prethodnog stava ovog člana kao i postignuti broj bodova blagovremeno se dostavljaju predmetnom nastavniku koji ove podatke upotrebljava prilikom konačnog ocjenjivanja znanja studenta.

Član 17

Na vježbama student može postići maksimalan broj 10 bodova na osnovu aktivnosti, odnosno 5 bodova na osnovu prisustva časovima. Broj bodova se na kraju uzima u obzir kod određivanja konačne ocjene. Bodove određuje isključivo lice koje je rukovodilo vježbama.

c) Ispit

Član 18

Ispit studenata osnovnih studija vrši se kao integralna provjera kvaliteta cjelokupnog rada odnosno znanja, aktivnosti koje student ispolji prilikom nastave i drugih oblika rada u okviru pojedinog predmeta iz nastavnog plana i programa Fakulteta.

Ispit se polaže pred predmetnim nastavnikom ili ispitnom komisijom, a pri tom se uzima u obzir dotadašnji ukupni rad studenta i broj postignutih bodova na vježbama i kolokvijumima, odnosno na drugim oblicima nastave.

Član 19

Student se mora prijaviti na ispit lično ili putem e-maila najkasnije 3 dana prije izvođenja ispita dostavljanjem prijave Studentskoj službi Fakulteta.

Član 20

Konačni ispit se po pravilu polaže usmeno.

Konačni ispit se iznimno može organizovati i pismeno. U slučaju da se prilikom izvođenja pismenog ispita utvrdi da student na nedozvoljen način pokušava odgovoriti na postavljena pitanja, nastavnik, asistent odnosno saradnik u nastavi će studentu oduzeti test, o tome sačiniti službenu zabilješku na samom testu, a studentu će biti zabranjen izlazak na prvi sledeći ispitni rok.

O disciplinskoj odgovornosti uređeno je posebnim pravilnikom.

Član 21

U slučaju opravdane sumnje da je student postigao broj bodova na kolokvijumima i vježbama, koji ne odgovaraju stvarnom znanju studenta, predmetni nastavnik nije vezan prethodno postignutim brojem bodova i može provjeriti znanje studenta u cjelini, bez obzira na broj prethodno postignutih bodova.

U slučaju prigovora studenta, koji mora biti pismen i obrazložen, Dekan Fakulteta će formirati ispitnu komisiju koja će provjeriti stvarno znanje studenta. Ocjena Komisije je konačna.

Diplomski odnosno magistarski rad, kao završni ispit, obavezno se polaže usmeno.

Član 22

Ispitni rokovi su decembarski, junski i avgustovski.

Ispitni rokovi iz stava 1 imaju dva termina. Student koji ne položi ispit u prvom terminu ima pravo da polaže ispit u drugom terminu istog ispitnog roka.

Krajem prvog odnosno drugog semestra tekuće školske godine organizuje se ispitni rok za predmete iz prvog odnosno drugog semestra.

Studenti koji nijesu imali pravo izaći na januarski ispitni rok, kao i studenti koji nijesu položili ispit u januarskom ispitnom roku mogu izaći na ispit iz prvog semestra pod uslovom da plate naknadu za polaganje propuštenih ispita utvrđenu aktima Fakulteta.

Prije početka naredne školske godine organizuje se treći ispitni (avgustovski) rok. U trećem ispitnom roku mogu polagati studenti koji nisu položili ispite u predhodna dva roka pod uslovom da plate naknadu za polaganje ispita utvrđenu aktima fakulteta.

Na ispitne rokove ne mogu izaći samo studenti koji su kažnjeni zabranom izlaska na ispit u vremenu na koje se zabrana odnosi.

Član 23

Osim redovnih ispitnih rokova Fakultet može organizovati i vanredne ispitne rokove i to na opravdan zahtjev studenata, uz plaćanje naknade za ispit, propisane odlukom Fakulteta.

Odluku o organizovanju vanrednog ispitnog roka donosi Dekan Fakulteta.

Član 24

Nastavnik je dužan zahtijevati svoje izuzeće od obaveze ispitivanja ako je sa studentom: u krvnom srodstvu, u pravoj liniji, u pobočnoj liniji do petog stepena, u tazbinskom srodstvu do drugog stepena, bez obzira da li je brak prestao, ako je bračni drug kandidata ili ako sa kandidatom živi u zajedničkom domaćinstvu.

Nastavnik i student može tražiti izuzeći od ispitivanja i u slučaju kad postoje drugi opravdani razlozi koji mogu uticati na objektivnosti ispita (sumnja u pristrasnost nastavnika, nesporazumi sa studentom, prijateljski odnosi sa studentom ili članovima njegove porodice i drugi razlozi).

O izuzeću nastavnika odlučuje Dekan.

Izuzetno iz opravdanih razloga student može tražiti i komisijsko ispitivanje.

Ako se ocjeni opravdanim razlog izuzeća nastavnika ili zahtjev za komisijsko ispitivanje Dekan će odrediti drugog nastavnika ili formirati tročlanu komisiju da ispita studenta.

Član 25

Ispiti se pripremaju iz udžbenika odnosno iz dopunskih materijala (skripte, periodične publikacije i sl.), koje odredi predmetni nastavnik uz saglasnost Upravnog odbora fakulteta i rukovodioca katedre.

Udžbenici su studentima dostupni u klasičnoj formi (knjige, skripte itd.), odnosno u elektronskoj formi na lični zahtjev odgovarajućoj katedri.

Član 26

Predmeti na Fakultetu su jednosemestralni.

Član 27

Na kraju semestra i studijske godine ovjerava se evidencioni karton studenta, upisom broja osvojenih ECTS kredita po semestrima i ukupno.

Ovjera semestra i godine obavezna je za sve studente.

Na osnovu ovjerenog semestra i godine potvrđuje se koliko je student osvojio ECTS kredita, čime se omogućava korišćenje propisanih studentskih prava i upis studenta na sljedeću godinu studija.

Član 28

Po osnovu svih predispitnih i ispitnih obaveza student može osvojiti najviše 100 poena.

Student u okviru predispitnih obaveza može postići do 50 poena i to:

- 15 bodova na prvom kolokvijumu;
- 15 bodova na drugom kolokvijumu;
- 10 bodova u okviru vježbi;
- 5 bodova prisustvom časovima nastave;
- 5 bodova prisustvom časovima vježbi.

Student na završnom ispitu može postići maksimalno 50 bodova.

Uspjeh na ispitu izražava se ocjenama od A (10 - odlično) do F (5 - nedovoljno).

Značenje ocjena koje se daju na Fakultetu je sljedeće:

- A - odličan (izuzetan sa neznatnim greškama) ekvivalencija ocjeni 10;
- B - vrlo dobar (iznad prosjeka sa ponekom greškom) ekvivalencija ocjeni 9;
- C - dobar (prosječan, sa primjetnim greškama) ekvivalencija ocjeni 8;
- D - zadovoljavajući (uopšteno dobar, s značajnim greškama) ekvivalencija ocjeni 7;
- E - dovoljan (zadovoljava minimalne kriterijume) ekvivalencija ocjeni 6;
- F - nedovoljan (nije položio - potrebno znatno više rada) ekvivalencija ocjeni 5;

U ispitni zapisnik, indeks i studentski karton upisuju se ocjene izražene na način iz stava 2 ovog člana pravilnika, osim ocjene nedovoljan (F).

Ocjena nedovoljan (F) upisuje se u indeks samo na zahtjev studenta.

Član 29

Student ima pravo da uz plaćanje troškova ponovo polaže ispit po treći put odnosno i više puta.

Član 30

Na absolventski ispitni rok ne primjenjuju se nikakva ograničenja.

Član 31

Ispit je javan.

Student polaže ispit u prostorijama ustanove.

Student polaže ispit neposredno po završetku nastave iz tog predmeta.

Student sa invaliditetom ima pravo da polaže ispit na mjesto i način prilagođen njegovim mogućnostima.

Student može polagati samo jedan kolokvijum ili završni ispit u toku jednog dana, a ne više od dva kolokvijuma ili završna ispita u toku sedmice.

Član 32

Student ima pravo da Dekanu podnese prigovor na ocjenu ako smatra da ispit nije obavljen u skladu sa zakonom i opštim aktom ustanove u roku od 48 sati od dobijanja ocjene.

Dekan je dužan da po prigovoru, u roku od tri dana, obrazuje komisiju koja će utvrditi, u skladu sa zahtjevom iz prigovora, da li je ocjena izvedena suprotno propisima, pregledati i ponovo ocijeniti pismeni ili drugi rad ili ispitati studenta.

Ocjena komisije iz stava 2 ovog člana je konačna.

Ukoliko student traži izuzeće predmetnog nastavnika, taj nastavnik ne može biti član komisije iz stava 2 ovog člana.

III - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33

Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaje da važi Pravilnik o ocjenjivanju od 10.01.2007. godine.

Član 34

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Fakulteta.

Predsjednik Nastavno naučnog vijeća

Prof. dr Đorđije Blažić